

AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA

Według stanu na 31 XII 2008 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej działało 1369 placówek, tj. mniej o 5,3% niż rok wcześniej. Zmniejszyła się liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 2,9%), a zwiększyła publicznych (o 14,4%). W strukturze podmiotów niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej stanowiły 51,3%.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna – udzielanie przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych.

Podstawowa opieka zdrowotna – świadczenia zdrowotne profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej i pediatrii, udzielane w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

Świadczenia specjalistyczne – świadczenia opieki zdrowotnej udzielane we wszystkich dziedzinach medycyny z wyłączeniem świadczeń udzielanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Tabl. 1. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2007	2008	
	liczba		2007=100
Ogółem	1445	1369	94,7
zakłady opieki zdrowotnej	890	893	100,3
publiczne	167	191	114,4
niepubliczne	723	702	97,1
praktyki lekarskie (indywidualne i grupowe) ^a ...	555	476	85,8

^a Dane nie obejmują praktyk działających wyłącznie w ramach środków niepublicznych.

Liczba porad udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 8,7%. Mieszkańcy województwa lubelskiego najczęściej korzystali z porad w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej (61,3% ogółu porad). W niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej udzielono 74,6% porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, 46,2% specjalistycznych porad lekarskich oraz 49,2% porad stomatologicznych.

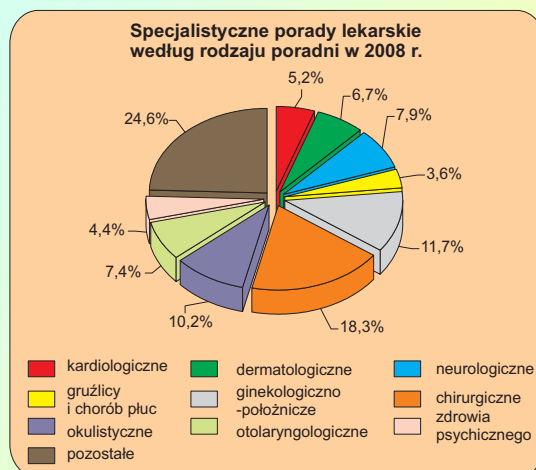
W 2008 r. przeciętnie mieszkańców województwa skorzystał z ok. 8 porad w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (o 1 więcej niż w roku ubiegłym), w tym: 4,3 u lekarza opieki podstawowej, 2,7 u lekarza specjalisty i 1,1 u stomatologa).

Tabl. 2. Porady udzielone w ambulatoryjnych zakładach opieki zdrowotnej^a

Wyszczególnienie	2007	2008	
	porady w tys.		2007=100
Ogółem	16090,9	17496,1	108,7
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	8890,2	9250,7	104,1
specjalistycznej opieki zdrowotnej	7200,7	8245,4	114,5
lekarskie	4976,1	5778,9	116,1
stomatologiczne	2224,6	2466,6	110,9
W publicznych zakładach opieki zdrowotnej	4586,3	5045,1	110,0
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	1866,6	1919,5	102,8
specjalistycznej opieki zdrowotnej	2719,7	3125,6	114,9
lekarskie	2553,6	2912,2	114,0
stomatologiczne	166,1	213,5	128,5
W niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej	10234,0	10717,5	104,7
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	6920,3	6905,4	99,8
specjalistycznej opieki zdrowotnej	3313,7	3812,1	115,0
lekarskie	2157,3	2599,2	120,5
stomatologiczne	1156,4	1212,8	104,9
W ramach praktyk lekarskich^b	1270,7	1733,6	136,4
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	103,4	425,8	411,8
specjalistycznej opieki zdrowotnej	1167,3	1307,7	112,0
lekarskie	265,1	267,4	100,9
stomatologiczne	902,1	1040,3	115,3

^a Bez porad udzielonych w szpitalnych izbach przyjęć.

^b Dane nie obejmują praktyk działających wyłącznie w ramach środków niepublicznych.

Tabl. 3. Porady udzielone w zakładach opieki zdrowotnej oraz w ramach praktyk lekarskich według podregionów i powiatów w 2008 r.

Wyszczególnienie	Porady		
	lekarskie		stomatologiczne
	razem	w tym specjali- styczne	
	w tys.		
Województwo	15029,5	5778,9	2466,6
Podregion bialski	1834,0	534,7	173,3
Powiaty:			
bialski	425,8	60,1	29,1
parczewski	197,0	50,5	21,2
radzyński.....	361,0	83,0	44,8
włodawski.....	264,8	87,2	32,0
Miasto na prawach powiatu:			
Biała Podlaska	585,4	253,9	46,2
Podregion			
chełmsko-zamojski ...	4197,3	1303,6	648,2
Powiaty:			
biłgorajski	450,6	88,0	78,0
chełmski	264,4	7,6	64,6
hrubieszowski	430,1	99,4	39,2
krasnostawski	394,7	107,4	54,2
tomaszowski	520,7	153,0	90,3
zamojski	427,4	31,5	94,7
Miasta na prawach powiatu:			
Chełm	648,3	217,3	80,5
Zamość	1061,0	599,4	146,8
Podregion			
lubelski	6080,2	2975,9	1187,9
Powiaty:			
lubartowski	499,6	131,4	61,6
lubelski	548,8	93,7	97,9
łęczyński	362,6	104,6	43,9
świdnicki.....	507,2	165,6	72,1
Miasto na prawach powiatu:			
Lublin	4162,0	2480,6	912,4
Podregion puławski	2918,0	964,7	457,1
Powiaty:			
janowski	212,3	49,5	29,2
kraśnicki	640,4	182,9	133,5
łukowski	465,3	142,1	71,5
opolski	328,1	127,8	47,1
puławski	808,0	322,4	130,1
rycki.....	463,9	140,0	45,7

RATOWNICTWO MEDYCZNE

Szybką pomoc medyczną w nagłych przypadkach w 2008 r. świadczyło 121 zespołów wyjazdowych ratownictwa medycznego. Na 1 zespół przypadało przeciętnie 17,9 tys. mieszkańców (przed rokiem 19,7 tys.).

W 2008 r. zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego dokonały ponad 182 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia, (więcej o 6,7% niż w roku poprzednim), z czego 76,3% to wyjazdy do domu, a 5,8% do zdarzeń w ruchu uliczno-drogowym. Z ich pomocy skorzystało ponad 185 tys. osób, (więcej o 9,2% niż w 2007 r.).

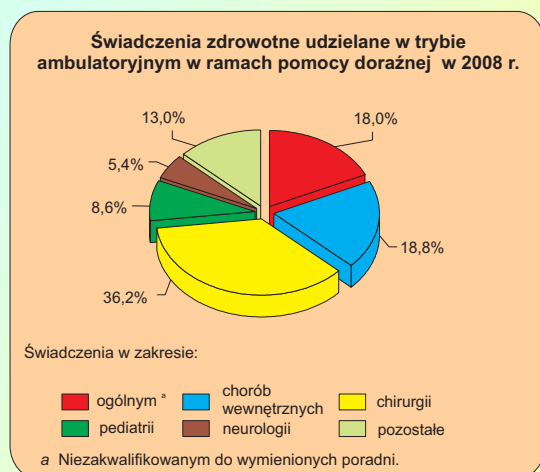
W trybie ambulatoryjnym świadczeń w nagłych wypadkach udzielały 22 izby przyjęć i 17 szpitalnych

oddziałów ratunkowych. Z ich usług skorzystało ponad 323 tys. osób, tj. o 6,6% więcej niż w poprzednim roku. Najczęściej udzielano pomocy o charakterze chirurgicznym (36,2% ogółu świadczeń).

Tabl. 4. Ratownictwo medyczne

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych	2007=100	
Jednostki:			
systemu ratownictwa medycznego i zespoły wyjazdowe	110	121	110,0
izby przyjęć	20	22	110,0
zespoły transportu sanitarnego	.	7	x
Wyjazdy na miejsce zdarzenia	171476	182983	106,7
w tym w:			
ruchu uliczno-drogowym	11865	10644	89,7
pracy	1226	970	79,1
szkole	1576	915	58,1
domu	126103	139542	110,7
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego poprzez wyjazd	169854	185398	109,2
w tym:			
kobiety	78685	85886	109,2
dzieci i młodzież do 18 roku życia	10997	12604	114,6
Osoby, którym udzielono świadczenia w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym w trybie ambulatoryjnym	303426	323380	106,6
w tym:			
kobiety	128487	145849	113,5
dzieci i młodzież do 18 roku życia	64725	57659	89,1

W 2008 r. w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 14,6% liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia, którym udzielono świadczeń ratowniczych poprzez wyjazd, natomiast zmniejszyła się o 10,9% liczba takich świadczeń udzielona w trybie ambulatoryjnym.

APTEKI

Sprzedaż leków i środków medycznych w 2008 r. prowadziły 792 apteki i 53 punkty apteczne.

Tabl. 5. Apteki i punkty apteczne^a

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Apteki	813	792	97,4
w tym:			
pełniące dyżury nocne:			
stałe	30	17	56,7
okresowe	213	164	77,0
Punkty apteczne^b	57	53	93,0
Pracujący ogółem (w aptekach i punktach aptecznych)	3122	3101	99,3
w tym:			
magistrowie farmacji.....	1673	1644	98,3
technicy farmaceutyczni	896	945	105,5
Liczba ludności na 1 aptekę i punkt apteczny	2490	2558	102,7

^a Badaniem objęte są ogólnodostępne apteki i punkty apteczne; nie wlicza się więc do nich aptek szpitalnych zaopatrujących w leki i środki medyczne stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej.

^b Zgodnie z ustawą z 6 września 2001 r. o prawie farmaceutycznym, punkty apteczne tworzone po dniu wejścia w życie ustawy mogą być usytuowane jedynie na terenach wiejskich.

W porównaniu do 2007 r. nastąpił spadek liczby aptek o 2,6% i punktów aptecznych o 7,0%. To spowodowało wzrost liczby ludności obsługiwanej przez 1 placówkę o 68 osób (o 2,7%). Stałe dyżury nocne pełniło tylko 2,1% aptek, a ich liczba zmalała w stosunku do roku ubiegłego o 43,3%.

Wśród pracujących przeważali magistrowie farmacji, którzy stanowili 53,0% personelu.

ŻŁOBKI

Do systemu opieki zdrowotnej należą żłobki i oddziały żłobkowe działające przy przedszkolach. W województwie lubelskim placówki te zlokalizowane były wyłącznie w miastach.

***Żłobki** – jednostki udzielające świadczeń zdrowotnych obejmujących swoim zakresem działania profilaktyczne i opiekę nad dzieckiem w wieku do 3 lat, w czasie pracy rodziców lub opiekunów.*

Tabl. 6. Żłobki
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Żłobki	15	17	113,3
Oddziały żłobkowe	7	6	85,7
Miejsca rzeczywiste	1158	1271	109,8
Dzieci	1093	1210	110,7
Dzieci przebywające w ciągu roku	2282	2249	98,6
Osobodni pobytu w ciągu roku	161445	181330	112,3

W 2008 r. przybyły 2 żłobki, a ubył 1 oddział żłobkowy. Wzrosła liczba miejsc rzeczywistych, przygotowanych na przyjęcie dzieci (o 9,8%), ale zmniejszyła się liczba dzieci przebywających w ciągu roku (o 1,4%). Według stanu na koniec grudnia, miejsca wykorzystane były w 95,2%, (o 0,8 pkt proc. więcej niż w grudniu 2007 r.). Przeciętny pobyt dziecka w placówce wyniósł 81 dni i był dłuższy o 10 dni niż w 2007 r. W grudniu 2008 r. w miastach województwa lubelskiego na każde 1000 dzieci w wieku do 3 lat do żłobka lub oddziału żłobkowego uczęszczało 42, tj. o 3 więcej niż w grudniu 2007 r.

STACJONARNA POMOC SPOŁECZNA

W końcu 2008 r. w województwie lubelskim działało 80 **stacjonarnych zakładów pomocy społecznej** (w tym 16 filii). Wśród nich 63,8% stanowiły domy pomocy społecznej.

Dla 58,8% placówek organem prowadzącym był samorząd terytorialny. Pozostałe prowadzone były przez: stowarzyszenia (21,3%), kościoły i związki wyznaniowe (11,3%), fundacje (6,3%) oraz osoby fizyczne i prawne (2,5%).

Placówki dysponowały łącznie prawie 5,4 tys. miejsc, tj. mniej o 3,5% niż w roku ubiegłym.

Tabl. 7. Mieszkańcy stacjonarnych zakładów pomocy społecznej
Stan w dniu 31 XII

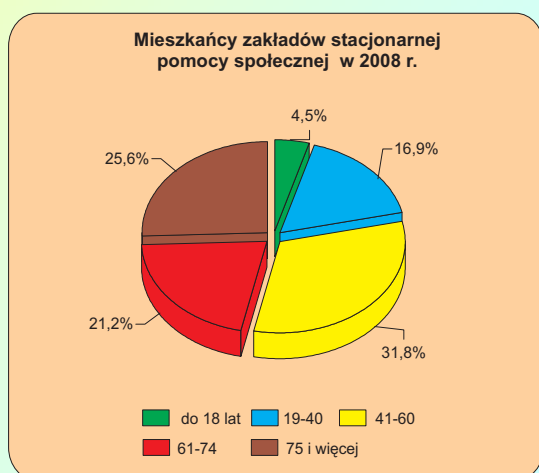
Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Ogółem^a	5225	5187	99,3
w tym kobiety	2455	2324	94,7
z tego w domach i zakładach dla:			
osób w podeszłym wieku	1158	1155	99,7
przewlekłe somatycznie chorych	837	753	90,0
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1061	1114	105,0
dzieci i młodzieży niepełnosprawni intelektualnie	407	407	100,0
przewlekłe psychicznie chorych	693	715	103,2
niepełnosprawni fizycznie	287	275	95,8
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	135	128	94,8
bezdomnych.....	647	622	96,1
z tego w wieku:			
do 18 lat	282	234	83,0
19-40	911	878	96,4
41-60	1624	1649	101,5
61-74	1066	1098	103,0
75 lat i więcej	1342	1328	99,0

^a Łącznie z filiami.

Liczba miejsc w przeliczeniu na 10 tys. ludności wyniosła 24,8 i była niższa o 0,9 niż w 2007 r.

W końcu grudnia 2008 r. w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej przebywało 5187 mieszkańców, tj. mniej o 0,7% niż przed rokiem, w tym najwięcej w domach dla osób w podeszłym wieku (22,3%).

Większość osób (87,7%) opłacało swój pobyt przynajmniej w części z dochodów własnych, ale tylko 4,7% pokrywało go w całości. Pobyt w zakładach stacjonarnej pomocy społecznej w 6,8% przypadków finansowany był w całości przez budżet gminy lub państwa, natomiast 3,6% mieszkańców takich zakładów zwolniona była z ponoszenia opłat.

Najliczniejszą grupę pod względem wieku stanowiły osoby od 41 do 60 lat (31,8%), najmniej liczną dzieci i młodzież do 18 roku życia (4,5%).

Według stanu na koniec 2008 r. na przyjęcie w placówce oczekiwało 653 osoby (227 osób w poprzednim roku).

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą pozbawioną całkowicie lub częściowo opieki ze strony rodziny naturalnej, realizowaną w ramach pomocy społecznej sprawują placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze.

Placówki interwencyjne – zapewniają na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowują diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem.

Placówki rodzinne – tworzą wielodzietną rodzinę, umożliwiającą całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniają kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych.

Placówki socjalizacyjne – zapewniają całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniają zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowują do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne.

Placówki wielofunkcyjne – zapewniają dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówek: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łącząienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka.

Placówki wsparcia dziennego – działają w najbliższym środowisku dziecka, wspierają funkcje opiekuńczo-wychowawcze, świadczą opiekę dzienną i zapewniając dziecku: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych.

W 2008 r. funkcjonowało 110 **placówek opiekuńczo-wychowawczych**, w tym: 37 całodobowych (tyle samo, co w ubiegłym roku) i 73 wsparcia dziennego (o 3 mniej).

W stosunku do 2007 r. spadła o 3,4% liczba podopiecznych objętych opieką całodobową, w tym w placówkach interwencyjnych o 30,0% i rodzinnych o 7,4%, zaś wzrosła w placówkach socjalizacyjnych o 1,6%.

Tabl. 8. **Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Placówki całodobowe	1238	1196	96,6
interwencyjne	20	14	70,0
rodzinne	217	201	92,6
socjalizacyjne	515	523	101,6
wielofunkcyjne	486	458	94,2
Placówki wsparcia dziennego	2573	2342	91,0
opiekuńcze	2169	2158	99,5
specjalistyczne	404	184	45,5

W całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych 4,0% wychowanków było sierotami biologicznymi, a 26,0% – półsierotami.

Z pomocy placówek wsparcia dziennego korzystało ponad 2,3 tys. podopiecznych, a ich liczba zmalała w porównaniu do 2007 r. o 9,0%.

Alternatywą dla systemu instytucjonalnego jest umieszczanie dzieci w **rodzinach zastępczych**.

Rodziny zastępcze – to rodziny zapewniające na czas określony opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Tabl. 9. **Rodziny zastępcze**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Rodziny zastępcze	1806	1777	98,4
spokrewnione z dzieckiem	1514	1493	98,6
niespokrewnione z dzieckiem	253	239	94,5
zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia rodzinnego	39	45	115,4
Dzieci w rodzinach zastępczych	2676	2658	99,3
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	199	202	101,5

W 2008 r. zmniejszyła się liczba rodzin zastępczych (o 1,6%), w tym w największym stopniu rodzin niespokrewnionych z dzieckiem (o 5,5%), wzrosła jedynie o 15,4% liczba rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem. Liczba wychowanków znajdujących się pod opieką rodzin zastępczych zmalała o 0,7%.